

лот» (м. Харків). Для ВНДІОМШБ виконувалася тематика за господарським договором «Динамічний розрахунок з допомогою ЕЦОМ ефективних потужностей електродвигунів однокінцевих установок та коливань на прямних канатів» та інші.

У 1967 році науковцями ФТІНТ до Сумського заводу електронних мікроскопів та електроавтоматики було передано для впровадження мас-спектрометр високого дозволу, що працював за принципом поділу іонів в однополярному електричному полі, модульованої високочастотної складової, надалі прилад був використаний в техніці високого вакууму, металургії, медицині, для проведення хімічного аналізу газів й інших галузях народного господарства.

Однак, наведені приклади не охоплюють загального обсягу виконаних робіт в народному господарстві країни та є лише частковою ілюстрацією практичного внеску, що був зроблений колективом ФТІНТ за перше десятиріччя існування інституту. Встановлено, що у досліджуваний період ФТІНТ мав міцні та постійні зв'язки з багатьма підприємствами, проектними та конструкторськими організаціями України. Тематика цих договорів відображала завдання народногосподарського плану, основу якого складали роботи з надпровідного електромашинобудування, геологорозвідці, медицині, біології, кріогенної техніки, матеріалознавства. Окрім спільних розробок, вчені ФТІНТ надавали технічну та наукову допомогу.

Пелєвін Є.Ю.
ОНПУ

ДІЯЛЬНІСТЬ В.І. ТИМОФІЄНКА У СКЛАДІ ГОЛОВНОЇ РЕДКОЛЕГІЇ НАУКОВОГО ЕНЦИКЛОПЕДИЧНОГО ВИДАННЯ «ЗВІД ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ»

З набуттям Україною незалежності перед вітчизняним науковим загалом повстало фундаментальне завдання формування концептуальних засад нової історико-культурної парадигми. Одним з його напрямків стало визначення специфічних національних рис української містобудівної та архітектурної традиції та включення її у загальнонаціональний культу-

рний контекст. Серед тих, хто доклав багато зусиль до формування нових ідейних підвалин розвитку вітчизняної історії та теорії містобудування та архітектури, особливе місце належить Володимиру Івановичу Тимофієн-ку (1941-2007) - академіку, доктору мистецтвознавства, заслуженому дія-чу науки і техніки України, віце-президенту Української академії архітек-тури. В.І. Тимофієнко став одним з перших, хто присвятив свою наукову діяльність пошуку втрачених та поверненню забутих імен українських зодчих та систематизації на цій основі містобудівної та архітектурної спадщини України.

Професійний шлях В.І. Тимофієнка визначається декількома на-прямами, серед яких важливе місце належить науково-редакторському. Так, величезну роль у становленні В.І. Тимофієнка як науковця зіграв пе-ріод його роботи у складі редакційної колегії енциклопедичного видання «Звід пам'яток історії та культури України» (далі – Звід). Проект було започатковано у 1982 р. з метою презентації статей про основні пам'ятки археології, історії, архітектури і містобудування, монументального мис-тецтва України. Підготовка Зводу розпочалася за рішенням Ради Міністрів УРСР від 3 вересня 1982 (№ 453). Керівником робочої групи з його підготовки було призначено В.І. Тимофієнка. Згодом, коли на цій посаді його змінив В.О. Горбик, В.Т. Тимофієнко продовжував працюва-ти над проектом, виконуючи до 1997 р. обов'язки відповідального секре-таря Головної редколегії.

На сьогодні вийшли в світ 1, 2 і 3 частини першої книги «Київ» (1999, 2004, 2011). При роботі над матеріалом даного тому численним авторським колективом, діяльність якого протягом тривалого часу спря-мував та координував В.І. Тимофієнко, було виявлено, обстежено та опи-сано 2450 об'єктів історико-культурної спадщини української столиці. Видання стало втіленням кращих академічних традицій у енциклопедич-ній сфері.

Редакторська діяльність з підготовки першого тому Зводу справила відчутний вплив на становлення В.І. Тимофієнка як науковця та енцикло-педиста. Зокрема, матеріали, опрацьовані у даний період, було плідно ви-користано дослідником при підготовці таких фундаментальних авторсь-ких праць, як «Одесса: архитектурно-исторический очерк» (1983), «Горо-

да Северного Пичерноморья» (1984), «Формирование градостроительной культуры юга Украины: Материалы к Своду памятников истории культуры народов СССР» (1986), «Енциклопедія архітектурної спадщини України: тематичний словник багатотомового видання (1995)», «Зодчі України кінця XVIII – початку XX століть: Біографічний довідник» (1999), «Архітектура і монументальне мистецтво: Терміни та поняття» (2002) тощо.

Радогуз С.А.
НТУ «ХП»

ВНЕСОК ДИРЕКТОРА ХПТІ В.Л. КІРПІЧОВА В ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАМОЩЕННЯ БРУКІВКОЮ КАПЛУНІВСЬКОЇ ВУЛИЦІ НАПРИКІНЦІ XIX СТ.

Положення про відкриття Харківського практичного технологічного інституту було затверджено 16 квітня 1885 р. Директором новоствореного закладу призначено професора Санкт-Петербурзького практичного технологічного інституту Віктора Львовича Кіріпчова. Йому ж доручили здійснити необхідні заходи щодо відкриття інституту.

Облаштування інституту стало складним і копітким процесом. Будь-яке рішення потребувало затвердження згори, які в свою чергу затягувалися на місяці. Кошти на потреби інституту доводилося виборювати. З метою хоч-якось прискорити процес, В.Л. Кіріпчов часто намагався обійти певні регламентації. Однак, в умовах повсюдної бюрократії це іноді приводило до ще більших складнощів. Яскравою ілюстрацією цього став затяжний процес заощення бруківкою Каплунівської вулиці.

Каплунівська вулиця (нині – Червонопрапорна) в 70-х рр. XIX ст. відходила від вулиці Німецької (у наш час – Пушкінська). На той час вулиця Німецька завершалася саме на цьому розі. Після відкриття технологічного інституту Каплунівська вулиця почала слугувати єдиним шляхом від нового навчального закладу до міста. У зв'язку з тим, що до відкриття ХПТІ вулиця завершувалася пустирем, її стан був вкрай занедбаним. Лише незначну частину вулиці було заощено старою бруківкою. Восени та навесні, під час дощової погоди Каплунівська ставала практично непрохідною. Тобто, у негоду інститут фактично втрачав єдине своє сполучення з містом.